

EUR Research Information Portal

Taakoverdracht HvJ naar Gerecht: mission impossible of missie volbracht?

Publication status and date:

Published: 12/09/2024

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Document License/Available under:

Article 25fa Dutch Copyright Act

Citation for the published version (APA):

Merkx, M., & van Riet, C. (2024). Taakoverdracht HvJ naar Gerecht: mission impossible of missie volbracht? *BTW-bulletin*, 2024(9), Article 61. https://www.inview.nl/document/idpassbb943e3b63fa41bcba401eda01fce434?ctx=WKNL_CSL_25

[Link to publication on the EUR Research Information Portal](#)

Terms and Conditions of Use

Except as permitted by the applicable copyright law, you may not reproduce or make this material available to any third party without the prior written permission from the copyright holder(s). Copyright law allows the following uses of this material without prior permission:

- you may download, save and print a copy of this material for your personal use only;
- you may share the EUR portal link to this material.

In case the material is published with an open access license (e.g. a Creative Commons (CC) license), other uses may be allowed. Please check the terms and conditions of the specific license.

Take-down policy

If you believe that this material infringes your copyright and/or any other intellectual property rights, you may request its removal by contacting us at the following email address: openaccess.library@eur.nl. Please provide us with all the relevant information, including the reasons why you believe any of your rights have been infringed. In case of a legitimate complaint, we will make the material inaccessible and/or remove it from the website.

Taakoverdracht HvJ naar gerecht: mission impossible of missie volbracht?

Prof. mr. dr. Madeleine Merckx en Christiaan van Riet LLM, datum 26-08-2024

Datum	26-08-2024
Auteur	Prof. mr. dr. Madeleine Merckx en Christiaan van Riet LLM ^[1]
JCDI	JCDI:ADS973875:1
Vakgebied(en)	Belastingrecht algemeen (V)

Op 30 november 2022 heeft de president van het HvJ een voorstel gedaan om onder andere zaken op het gebied van btw, accijnzen en douane over te hevelen van het HvJ naar het gerecht (Brussels, 12 December 2022, 15936/22, LIMITE, JUR 789 COUR 41 INST 455 CODEC 1996). Inmiddels is ook de wijziging van het derde protocol van het Statuut van het HvJ gepubliceerd (Verordening 2024/2019 *Pb EU L 2024/2019*). Vanaf 1 oktober a.s. is het zover. Nieuwe zaken kunnen dan behandeld gaan worden door het gerecht. Met de overheveling wordt beoogd de steeds maar toenemende werklast van het HvJ te verminderen. Daarnaast lijkt ook een rol te hebben gespeeld dat zaken op dit gebied niet geliefd zijn bij de rechters van het HvJ. Deze rechters zijn meestal generalisten en geen specialisten. In deze bijdrage gaan we in op de redenen van overheveling en wat de gevolgen hiervan zijn. Ook stellen we de vraag of de redenen waarom de overdracht plaatsvindt valide zijn.

Doel en keuze van over te hevelen zaken

De president van het HvJ heeft het voorstel tot overheveling gedaan om het hoofd te kunnen bieden aan de steeds toenemende werklast van het HvJ. Het gerecht beschikt over meer rechters, omdat elke lidstaat hiervoor twee rechters aanlevert. Bij het HvJ gaat het om één rechter per lidstaat. Ook zijn er rechters die zich specialiseren binnen het gerecht. Om te bepalen welke zaken moeten worden overgeheveld, heeft men, zo schrijft de president, gekeken naar vier parameters: 1) duidelijk identificeerbare rechtsgebieden, 2) gebieden waar zich weinig principiële vragen voordoen, 3) gebieden waarin reeds een substantieel aantal arresten is en 4) gebieden waar voldoende prejudiciële verwijzingen zijn waardoor de verlichting van de werklast ook daadwerkelijk wordt bereikt. Opvallend genoeg wordt de tweede parameter overigens niet meer genoemd in de considerans van de wijziging van het derde protocol van het statuut van het HvJ. Omdat deze toch een rol lijkt te hebben gespeeld, gelet op het voorstel van de president, gaan wij hier wel op in.

Hof of gerecht?

Of het HvJ of het gerecht gaat oordelen over een zaak wordt niet bepaald door de verwijzende rechter. Elke prejudiciële vraag moet naar het HvJ worden verzonden. Vervolgens bepaalt het hof of de zaak wordt overgeheveld naar het gerecht. Alleen zaken die uitsluitend gaan over de zes geïdentificeerde rechtsgebieden (naast btw, accijnzen en douane betreft dit compensatie van passagiers en handel in broeikasgasemissierechten. Classificatiezaken onder de gecombineerde nomenclatuur worden apart genoemd (zij vormen het zesde rechtsgebied) en kunnen worden overgeheveld naar het gerecht. Het HvJ blijft bevoegd wanneer de prejudiciële vragen onafhankelijke vragen van interpretatie van primair recht, internationaal

publiekrecht, algemene beginselen van het Unierecht of het Handvest opwerpen (13^e overweging van de considerans van de wijziging van het derde protocol van het statuut van het HvJ).

Het is mogelijk dat na overheveling blijkt dat de zaak toch een principiële beslissing vereist. Het gerecht kan de zaak dan naar het HvJ verwijzen. Daarnaast bestaat een mogelijkheid voor het HvJ om beslissingen van het gerecht te heroverwegen. Dat is het geval als het waarschijnlijk is dat de beslissing de eenheid of consistentie van het recht van de Unie zal aantasten. Het is wel de bedoeling dat daar sporadisch gebruik van wordt gemaakt. Anders wordt het doel van vermindering van de werklast niet bereikt. De beslissing van het gerecht zal in de meeste zaken de definitieve beslissing moeten zijn. Uit overweging 15 van de considerans van de wijziging van het derde protocol van het statuut van het HvJ blijkt dat het HvJ en het gerecht in hun arrest moeten ingaan op de vraag waarom zij competent zijn. Het HvJ moet een lijst publiceren met voorbeelden van hoe art. 50ter van het derde protocol wordt toegepast. In deze bepaling is de verdeling van de jurisdictie tussen HvJ en gerecht geregeld. De lijst moet regelmatig worden geüpdatet.

Specialisatie

Bij het gerecht zullen gespecialiseerde kamers worden ingesteld, die de zaken uit de zes overgehevelde rechtsgebieden zullen behandelen. Het is niet zo dat één kamer één rechtsgebied beslaat. Alle gespecialiseerde kamers zullen alle zes rechtsgebieden behandelen. Bij iedere zaak wordt een advocaat-generaal aangewezen. Dat is momenteel ook bij het HvJ het geval. Een belangrijk verschil is dat de advocaat-generaal bij het gerecht een rechter uit het gerecht zal zijn. Ook mag deze rechter gedurende de drie jaar dat hij als advocaat-generaal is aangewezen geen zaken die prejudiciële verwijzingen betreffen doen. De als advocaat-generaal aangewezen rechter behoort ook tot een andere kamer dan de kamer die de prejudiciële verwijzing toegewezen heeft gekregen (19^e overweging van de considerans van de wijziging van het derde protocol van het statuut van het HvJ). Het feit dat elke zaak een advocaat-generaal krijgt toegewezen, betekent overigens niet dat elke zaak ook een conclusie zal krijgen. Ook thans worden zaken afgedaan zonder conclusie.

Tijdspad

Vanaf 1 oktober 2024 wordt het gerecht verantwoordelijk voor zaken op het gebied van btw, accijnzen en douane. Zaken die aanhangig zijn bij het HvJ op 1 oktober 2024, zullen nog door het HvJ worden afgedaan. Zij worden dus niet overgeheveld. Ook inbreukprocedures zal het HvJ blijven doen, ook wanneer het een zaak over een van de zes rechtsgebieden betreft. Hierdoor zullen zowel het HvJ als het gerecht zich voortaan over zaken op het gebied van btw, accijns en douane buigen. Dit vormt naar onze mening een extra uitdaging om de consistentie van de uitspraken op het gebied van btw, accijns en douane te bewaken. Daarbij moeten wij toegeven dat de case-by-casebenadering van het HvJ thans ook al regelmatig vragen oproept op dat punt.

Missie volbracht?

Om het doel van het terugbrengen van de werklast te doen slagen zullen de parameters op grond waarvan is gekozen om de zaken op het gebied van btw, accijnzen en douane over te brengen naar het gerecht ook in de praktijk moeten worden vervuld. In het vervolg van deze bijdrage zullen wij daarbij stilstaan.

Parameter 1: duidelijk identificeerbare rechtsgebieden

De eerste parameter is dat het gaat om duidelijk identificeerbare rechtsgebieden. Naar onze mening is het op zich niet moeilijk vast te stellen dat prejudiciële vragen betrekking hebben op de btw, accijnzen of het douanerecht. Dit blijkt meestal reeds uit de verwijzing naar de relevante regelgeving, zoals de Btw-richtlijn of

het Douanewetboek van de Unie. Aan deze eerste parameter lijkt ons daarom in principe te zijn voldaan.

Wanneer zaken betrekking hebben op meer dan een van de zes rechtsgebieden dan kan deze zaak ook worden overgeheveld naar het gerecht, zo blijkt uit art. 50 ter van de wijziging van het derde protocol van het statuut van het HvJ. Bijvoorbeeld btw en douane als in de zaak U.I. (HvJ 12 mei 2022, C-714/20, ECLI:EU:C:2022:374) of btw, accijns en douane zoals in de zaak UB (HvJ 7 april 2022, C-489/20, ECLI:EU:C:2022:277).

Parameter 2: gebieden waar zich weinig principiële vragen voordoen

De tweede parameter is dat het gaat om gebieden waar zich weinig principiële vragen voordoen. Zoals hiervoor aangegeven, wordt deze parameter niet meer genoemd in de wijziging van het derde protocol van het statuut van het HvJ. Het probleem met deze tweede parameter is dat niet duidelijk wordt gedefinieerd wat een principiële vraag is. Wij nemen aan dat dat in ieder geval zo is indien de eenheid of consistentie van het recht van de Unie zal worden aangetast, omdat in die situatie het HvJ de zaak zal moeten behandelen. Ook blijkt uit de hiervoor genoemde dertiende overweging van de considerans van de wijziging van het derde protocol van het statuut van het HvJ dat voor zaken waar onafhankelijke vragen van interpretatie van primair recht, internationaal publiekrecht, algemene beginselen van EU recht of het Handvest aan de orde zijn overheveling naar het gerecht niet mogelijk is.

Van een dergelijke principiële vraag zal naar onze mening sprake kunnen zijn indien vragen het gebied van de btw, het douanerecht of de accijnzen overstijgen. Dergelijke zaken hebben zich in het verleden voorgedaan. Wij noemen in het bijzonder de zaak Van Gend en Loos (HvJ 5 februari 1963, 26/62, ECLI:EU:C:1963:1): een douanezaak waaruit de directe werking van het EU-recht volgt, de zaak Åkerberg Fransson (HvJ 26 februari 2013, C-617/10, ECLI:EU:C:2013:105) waaruit het toepassingsbereik van het EU Handvest volgt en de zaak Taricco (HvJ 8 september 2015, C-105/14, ECLI:EU:C:2015:555) waaruit volgt dat lidstaten verplicht kunnen zijn bepaalde nationaalrechtelijke bepalingen (in dat geval een bepaling omtrent verjaring van belastingschulden) buiten toepassing te laten omdat zij ervoor moeten zorgen dat maatregelen ter bestrijding van btw-fraude voldoende doeltreffend en afschrikkend zijn.

Ook binnen een rechtsgebied als dat van de btw, douanerechten en accijnzen kan naar onze mening sprake zijn van principiële vragen. Zo denken wij bijvoorbeeld aan een zaak als Rompelman (HvJ 14 februari 1985, nr. 268/83, ECLI:EU:C:1985:74) waarin het HvJ op grond van het neutraliteitsbeginsel oordeelt dat het ondernemerschap reeds aanvangt bij de eerste investeringshandeling of de zaak Polysar (HvJ 20 juni 1991, 60/90, ECLI:EU:C:1991:268) waarin het HvJ oordeelt dat een houdstermaatschappij die alleen aandelen houdt geen btw-ondernemer is. Ook het principe uit de zaak Elida Gibbs (HvJ 24 oktober 1996, C-317/94, ECLI:EU:C:1996:400) dat een ondernemer niet meer btw kan voldoen aan de fiscus dan hij heeft ontvangen, zou als een fundamenteel principe en daarmee als een principiële kwestie kunnen worden aangemerkt. Dergelijke principiële en fundamentele uitgangspunten hebben zich voor wat betreft de btw naar onze mening al grotendeels uitgekristalliseerd. Daarbij bestaat de mogelijkheid dat - als zich een dergelijke principiële kwestie voordoet - het HvJ beslist zelf de prejudiciële vragen te beantwoorden of dat - indien pas bij het gerecht blijkt dat sprake is van een principiële kwestie - het gerecht de zaak naar het HvJ verwijst of het HvJ het oordeel van het gerecht heroverweegt.

Wel merken wij op dat zowel op btw- als douanegebied recent belangrijke wijzigingen hebben plaatsgevonden, waar het HvJ nog geen of beperkte opheldering over heeft kunnen geven. Enkele voorbeelden zijn de nieuwe voucherregels (alleen de zaken DSAB Destination Stockholm (HvJ 28 april 2022, C-637/20, ECLI:EU:C:2022:304) en M Gbr (HvJ 18 april 2024, C-68/23, ECLI:EU:C:2024:342)), de nieuwe e-commerce-regels en in de toekomst mogelijk VAT In the Digital Age en de Customs Reform. Alles over VAT In the Digital Age inclusief alle voorstellen vind je hier: taxation-customs.ec.europa.eu/taxation/vat/vat-digital-age-vida_en. Zie over ViDA ook *BTW-bulletin* 2023/10. Alles over de customs reform vind je hier: taxation-customs.ec.europa.eu/customs-4/eu-customs-reform_en.

Het gerecht kan in die zaken wel voortborduren op jurisprudentie van het HvJ over regelgeving in het verleden, maar de rechtsontwikkeling moet hier nog grotendeels plaatsvinden.

Parameter 3: gebieden met een substantieel aantal arresten

De derde parameter is dat het moet gaan om rechtsgebieden met een substantieel aantal arresten. Wanneer we op de website van het HvJ (curia.europa.eu) het rechtsgebied fiscale bepalingen-belasting over de toegevoegde waarde selecteren dan levert dit 948 arresten op (peildatum 30 juni 2024). Voegen we beschikkingen toe dan zijn het er 975. Dezelfde exercitie uitgevoerd voor accijnzaken levert 71 zaken op (waarvan 1 beschikking). Ook zochten we op vrije verkeer van goederen-douane-unie, wat 848 arresten oplevert (893 wanneer we beschikkingen meetellen). Voor wat betreft btw en douanezaken gaat het naar onze mening om een substantieel aantal arresten, maar wat betreft de accijnzen is dat niet aan de orde. Wij kunnen ons echter niet aan de indruk onttrekken dat de overheveling van accijnzaken verband houdt met de overheveling van de btw- en douanezaken doordat de rechtsgebieden als indirecte belastingen verband met elkaar houden.

Parameter 4: voldoende prejudiciële verwijzingen

De vierde parameter is dat er voldoende prejudiciële verwijzingen zijn. Hierna hebben we voor de drie rechtsgebieden btw, accijnzen en douane aangegeven in hoeveel zaken de afgelopen vijf jaar is beslist door het HvJ (dit betreft zowel arresten als beschikkingen). Ook hebben we aan de hand van de door het HvJ gepubliceerde jaarverslagen het totaal aantal zaken toegevoegd wat in dat jaar is afgesloten in de volgende onderstaande tabel (deze jaarverslagen zijn te vinden via: curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_7015/nl/, geraadpleegd op 26 juni 2024. Het jaarverslag over 2023 is te vinden op: curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_7000/nl/, geraadpleegd op 26 juni 2024). Het relatieve aandeel van de btw-, accijns- en douanezaken staat tussen haakjes in de tabel.

Voor wat betreft accijnzaken op zich zijn wij zonder meer niet overtuigd dat er voldoende prejudiciële verwijzingen zijn, maar gelet op de samenhang met btw- en douanezaken kunnen wij ons voorstellen dat ook deze zaken worden overgeheveld naar het gerecht. Voor wat betreft de btw en het douanerecht gaat het om zo'n 60 zaken per jaar (met 2023 als uitzondering). Zoals uit de tabel blijkt gaat het om bijna 6% tot ruim 7% van de zaken. Zaken over handel in broeikasgasemissierechten en compensatie van passagiers zijn hier niet in meegenomen. Ook valt ons op dat het aantal zaken en het aandeel daarvan in het totaal constant blijft. Dat betekent dat het HvJ door overheveling van btw-, accijns- en douanezaken de werklast potentieel met ongeveer tussen de 6 en 8% kan verminderen. Dat is echter niet helemaal correct, omdat deze zaken ook principiële kwesties kunnen betreffen of onafhankelijke vragen van interpretatie van primair recht, internationaal publiekrecht, algemene beginselen van het Unierecht of het Handvest opwerpen.

	2019	2020	2021	2022	2023
Btw	44 (5,1%)	40 (5,1%)	40 (5,2%)	45 (5,6%)	32 (4,1%)
Douane	15 (1,7%)	18 (2,3%)	15 (1,9%)	12 (1,5%)	13 (1,7%)
Accijnzen	4 (0,5%)	3 (0,4%)	3 (0,4%)	6 (0,7%)	1 (0,1%)
Totaal btw, douane en accijnzen	63 (7,3%)	61 (7,7%)	58 (7,5%)	63 (7,8%)	46 (5,9%)
Totaal aantal afgesloten zaken	865	792	772	808	783

* In sommige gevallen heeft een zaak zowel betrekking op bijvoorbeeld de btw en accijnzen of btw en douanerecht waardoor deze in bovenstaande tabel tweemaal voorkomt. De percentages zijn rekenkundig afgerond op een cijfer achter de komma. Door afronding kan het percentage totale zaken ook licht afwijken van het percentage per categorie zaken.

Daarom hebben wij voor het rechtsgebied van de btw voor het afgelopen jaar gekeken hoeveel zaken ook daadwerkelijk naar het gerecht zouden kunnen worden overgedragen. Hierbij merken wij op dat onduidelijk is of onder algemene rechtsbeginselen ook het neutraliteitsbeginsel valt. Dit beginsel is eigen aan de btw, maar

een uitvloeisel van het gelijkheidsbeginsel. Als zaken waar het neutraliteitsbeginsel in het geding is niet kunnen worden overgeheveld naar het gerecht dan kunnen zaken over het verlaagde tarief naar onze verwachting ook niet worden overgeheveld. Dezelfde vraag kan naar onze mening worden gesteld als het gaat om misbruik van recht, nu het verbod van misbruik van recht een bredere werking heeft binnen het Unierecht dan alleen in zaken op het gebied van de btw, accijnzen en het douanerecht. Onduidelijk is ook wanneer sprake is van een *onafhankelijke* vraag naar de interpretatie van algemene beginselen van Unierecht. Naar onze mening kan de toetsing aan het neutraliteitsbeginsel in een tariefskwestie niet als een van de btw onafhankelijke vraag naar een rechtsbeginsel worden gezien. Het gaat dan immers vaak om de vraag of de lidstaat zijn bevoegdheden op grond van art. 98 en bijlage III Btw-richtlijn niet te buiten is gegaan. Wij vermoeden daarom dat tariefszaken over het algemeen overgedragen kunnen worden aan het gerecht. Datzelfde zal - zo vermoeden wij - gelden voor andere zaken waar het neutraliteitsbeginsel aan de orde is. Dit beginsel wordt immers over het algemeen in de context van een regeling uit de btw toegepast. Naast de tariefskwesties kan het bijvoorbeeld gaan om een vrijstelling (zie HvJ Solleveld en Van den Hout-Van Eijnsbergen, HvJ 27 april 2006, C-443/04 en C-444/04, ECLI:EU:C:2006:257). Bij andere rechtsbeginselen kan dat anders liggen. Wij maken daarom in het volgende diagram onderscheid tussen zaken die niet kunnen worden overgedragen, zaken die wel kunnen worden overgedragen en zaken waarover kan worden getwijfeld of ze kunnen worden overgedragen. Voor de overzichtelijkheid hebben wij onze analyse per zaak in een bijlage bij dit artikel geplaatst. Deze bijlage staat in de online versie van dit artikel op InView. We volstaan hier met het volgende overzicht.

In het diagram zien we dat van alle btw-zaken uit 2023 in ieder geval 25 zaken zeker kunnen worden overgedragen. Bij 2 zaken hebben wij onze twijfels of ze kunnen worden overgedragen aan het gerecht. 5 zaken kunnen naar onze mening niet worden overgeheveld.

HvJ-zaken 2023

We concluderen dan ook dat 78% van de zaken uit 2023 sowieso kan worden overgeheveld. Dat is naar onze mening op zich een mooie score, maar er moet rekening mee worden gehouden dat de hiervoor genoemde werkbeparing dus niet ongeveer 4% is (als we kijken naar 2023), maar afgerond 3,2%. De vraag kan worden gesteld of dat een voldoende werkdrukverlichting geeft. Uiteraard moeten hier de douanezaken, de accijnzaken en de zaken betreffende handel in broeikasgasemissierechten en compensatie van passagiers nog bij worden opgeteld.

Conclusie over de parameters

Concluderend stellen wij vast dat naar onze mening voor wat betreft btw- en douanezaken is voldaan aan de eerste en derde parameter. De zaken zijn duidelijk identificeerbaar en het betreft gebieden met een substantieel aantal bestaande arresten. Voor accijnszaken gaat de eerste parameter ook op, maar wij hebben twijfels bij de derde, gelet op het aantal accijnszaken. Gelet op de samenhang met btw- en douanezaken, kunnen wij de overheveling wel begrijpen. Aan de tweede parameter wordt naar onze mening ook grotendeels voldaan. Veel principiële kwesties binnen deze rechtsgebieden hebben zich in het verleden al uitgekristalliseerd. Wij constateerden hierbij echter wel dat er nieuwe regelgeving is, bijvoorbeeld de btw-regelgeving rondom vouchers en e-commerce, waarvoor dit nog niet geldt. In de vierde parameter lijken btw-, douane- en accijnszaken verantwoordelijk voor ongeveer 6% tot ruim 7% van het aantal zaken. Zij kunnen dus een zekere bijdrage leveren aan de werkdrukverlichting. Onze analyse van de btw-zaken uit 2023 laat echter zien dat niet alle btw-zaken overgeheveld kunnen worden waardoor dit percentage lager is. Of het genoeg zoden aan de dijk zet, moet worden gezien.

Uit art. 4 van de wijziging van het derde protocol van het statuut van het HvJ blijkt dat het HvJ vier jaar na inwerkingtreding ervan een rapport moet uitbrengen aan het Europees parlement, de Raad en de Commissie. In dit rapport moet het HvJ de volgende zaken vermelden:

- Het aantal prejudiciële verwijzingen dat is binnengekomen.
- Het aantal prejudiciële verwijzingen dat ziet op de zes rechtsgebieden die zijn overgeheveld naar het gerecht.
- Het aantal zaken op de zes rechtsgebieden dat is behandeld door het gerecht, het aantal zaken dat het gerecht heeft verwezen naar het HvJ en indien van toepassing het aantal beslissingen van het gerecht dat door het HvJ is heroverwogen.
- Het aantal en de aard van de zaken op de zes rechtsgebieden dat niet verwezen is naar het gerecht.
- De gemiddelde tijd die werd besteed aan de behandeling van de zaken, de controle- en heroverwegingsprocedure.
- Informatie die het mogelijk maakt te beoordelen of de nagestreefde doelstellingen zijn behaald.

Een alternatief: comitologie

Naast overheveling van de zaken aan het gerecht kunnen ook andere oplossingen bedacht worden om de werkdruk van het hof te verminderen. Wij noemen in dit kader het comitologievoorstel van de Europese Commissie (Voorstel voor een Richtlijn van de Raad tot wijziging van Richtlijn 2006/112/EG wat betreft de toekenning van uitvoeringsbevoegdheden aan de Commissie om de betekenis van de termen die in sommige bepalingen van die richtlijn worden gebruikt, te bepalen, COM/2020/749). Met dit voorstel krijgt de Europese Commissie de bevoegdheid voorstellen te doen om bepaalde begrippen uit de Btw-richtlijn te definiëren. Vertegenwoordigers van de EU-lidstaten die zitting hebben in het btw-comité dienen hiermee vervolgens met gekwalificeerde meerderheid in te stemmen. Dit zou ertoe kunnen leiden dat gemakkelijker dan nu het geval is overeenstemming kan worden bereikt over de invulling van begrippen met als gevolg dat het HvJ hierin een beperktere rol krijgt en dat minder zaken hoeven te worden verwezen naar het HvJ. Het lijkt er echter op dat EU-lidstaten er weinig voor voelen hun soevereiniteit op fiscaal terrein op te geven, waardoor het maar de vraag is of het voorstel ooit wordt aangenomen.

Conclusie

Het HvJ is voornemens de druk op de rechterlijke macht te verlagen door zaken op het gebied van onder meer btw, accijnzen en douane over te hevelen naar het gerecht. Daartoe heeft het HvJ een viertal parameters opgesteld op grond waarvan wordt besloten deze zaken over te hevelen. Deze parameters hebben wij in deze bijdrage uiteengezet en getoetst. Onze conclusie is dat grotendeels aan deze parameters wordt voldaan, maar betwijfeld kan worden tot welke werkdrukverlichting de overheveling daadwerkelijk leidt. Daarbij kan het HvJ een arrest van het gerecht heroverwegen en kan het gerecht zaken terugverwijzen naar het HvJ. Het is dus nog even de vraag in hoeverre deze overdraagbaarheid daadwerkelijk de druk op de rechterlijke macht doet verlagen. Vier jaar na inwerkingtreding van de wijziging van het derde protocol van het statuut van het HvJ zullen we meer weten. Voorlopig is niet de verwachting dat het comitologievoorstel van de Europese Commissie het gaat redden. Vanuit die kant hoeven we dus geen werkdrukverlichting te verwachten bij het HvJ.

Voetnoten

[1] Madeleine Merx is hoogleraar indirecte belastingen aan de Erasmus Universiteit Rotterdam en partner bij het Bureau Vaktechniek van BDO Accountancy, Tax & Legal B.V. Christiaan van Riet is werkzaam bij de Belastingdienst en heeft dit artikel op persoonlijke titel mede geschreven.